Donacije Rotaract kluba Rijeka

GIMNAZIJALKI KATARINI MILER STIPENDIJA OD 10 TISUĆA KUNA

Sa svečane primopredaje stipendije Katarini Miler

RIJEKA ▸▸ Rotaract klub Rijeka dodijelio je stipendiju u iznosu od 10.000 kuna izvrsnoj učenici slabijeg imovinskog stanja, učenici Prve hrvatske sušačke gimnazije Katarini Miler. Katarina je odlična učenica koja se, osim zavidnog prosjeka, može pohvaliti i raznim izvanškolskim aktivnostima. U službenim prostorijama Rotaryja Rijeka organizirana je svečana primopredaja stipendije.

– Ovim putem još jednom čestitamo našoj prvoj stipendistici te ponosno najavljujemo da ćemo i na sljedećem Maškaranom vikendu skupljati donacije upravo za stipendiju nekog novog srednjoškolca. Pratite nas na Facebook stranici Rotaract Rijeka i budite u toku s našim akcijama. Inače, Katarina Miler iznimno je nadarena srednjoškolka slabijeg imovinskog statusa, o kojoj od kada joj je otac preminuo brine majka, a ima i brata koji boluje od Dawnova sindroma. Katarina, budući da nije iz Rijeke, živi u domu Sušak. Iz svih navedenih razloga, Klub se odlučio da upravo ona najviše zaslužuje stipendiju od svih prijavljenih kandidata – istaknuto je.

Rotaract klub Rijeka je udruga mladih ljudi u dobi od 18 do 30 godina koji kroz rad u klubu razvijaju svoje profesionalne vještine i upravljačke sposobnosti, prepoznaju potrebe svoje lokalne zajednice i njenih pojedinaca te kroz humanitarne projekte pomažu onima kojima je pomoć potrebna. Rotaract klub Rijeka koji je 1998. godine osnovao Rotary Rijeka danas broji 25 članova te provodi nekoliko uspješnih akcija godišnje. Jedna od njih je i Rotaractov tradicionalni Maškarani vikend, akcija na kojoj klub prikuplja donacije koje dodijeli određenom korisniku. U 2016. godini odlučeno je prikupljene donacije iskoristiti za stipendiranje nadarenog i izvrsnog srednjoškolca slabijeg imovinskog statusa na području grada Rijeke. Nakon natječaja, u uži krug ušlo je troje izvanrednih finalista od kojih se teško bilo odlučiti za pobjednika. Riječ je o prvoj takvoj akciji u Hrvatskoj organiziranoj od Rotaract kluba, koja će se ubuduće održavati jedanput godišnje.

S. GAŠPERT

Vandalski čin u Parku znanosti na Mlaki

NAKON SAMO TJEDAN DANA GLAZBENA OGRADA OŠTEĆENA

D. ŠKOMRLJ

RIJEKA ▸▸ Svega tjedan dana nakon što su u južnom dijelu Parka Mlaka postavljeni edukativni eksponati, glazbena ograda i zvučno zrcalo, i to u sklopu realizacije Parka znanosti, autorskog projekta Luke Vevereca kojeg je ostvario Grad Rijeka, zasad nepoznate osobe oštetile su dio glazbene ograde. Ovaj vandalski čin izazvao je negativne komentare među šetačima, koji su ga i dojavili u našu redakciju.

Inače, koncept i struktura glazbene ograde pruža posjetiteljima Parka znanosti doživljaj sviranja određene melodije. Udaranjem metalnih cijevi uzduž ovog eksponata posjetitelj može u hodu odsvirati »Odu radosti« Ludwiga van Beethovena. Park znanosti je autorski projekt koji je zamišljen s ciljem da se javna površina oplemeni interaktivnim znanstvenim i edukativnim sadržajem namijenjenim svim dobnim skupinama. Posjetiteljima pruža priliku da na interaktivan i zanimljiv način pokreću i osluškuju eksponate edukativnog sadržaja te tako spoznaju zašto i kako svaki od njih uspješno funkcionira. Zbog čega se ovo kulturno djelo našlo na meti vandala, ostaje za vidjeti, ali je svakako za svaku osudu. (S. G.)

MENTALNO ZDRAVLJE MLADIH DESET GODINA RADA SAVJETOVALIŠTA I AMBULANTE NZJZ

Razvoj tehnologije dao novu verziju vršnjačkog nasilja

Prošle godine u Savjetovalište se javilo oko **500 djece i roditelja** dok je **od osnutka** zabilježeno **10.000 dolazaka**. Sve više adolescenata dolazi s poteškoćama vezanim uz mentalno zdravlje, **pritisak obrazovanja, vršnjaka, medija, socijalne situacije i obitelji**

Barbara ČALUŠIĆ

I. TOMIĆ

Dr. Karmen Jureško, dječja psihijatrica i voditeljica Odjela za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti

RIJEKA ▸▸ Isključivanje djevojčice iz skupine vršnjaka zato jer nema Diesel traperice i novi iPhone samo su novi oblici starih oblika vršnjačkih odnosa i poteškoća u odnosima. Razvoj tehnologije dao je i novu verziju vršnjačkog nasilja koje sad ulazi u online sfere, a osim ovakve izolacije, izolacija putem društvenih mreža nešto je što ostavlja posljedice na emocionalno stanje i ukupno psihosocijalno funkcioniranje djece i adolescenata. S ovakvim se problemima sve češće susreću stručnjaci iz Odjela za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti u sklopu kojeg djeluje Savjetovalište za mlade i Ambulanta za mentalno zdravlje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

– Nekad je trebalo puno više hrabrosti za reći nešto svom vršnjaku u lice, pa i pretući ga. Zahtijevalo je to više drskosti i veću razinu osobne neodgovornosti. Danas su mladi zaštićeni ekranom, kao i svi mi uostalom, i spremni su prijeći tu crtu i uputiti vrlo teške riječi ne sluteći kakve to posljedice može imati. Iako je riječ o starom fenomenu, on nosi jednu novu, vrlo brzu i jako vidljivu dimenziju. Nekad su se u školskim tučnjavama dečki potukli i to je vidjelo tih 15 ljudi koji su se tog trenutka zatekli na licu mjesta. Danas se tučnjava snima mobitelom, postavlja na društvene mreže i vidi je cijela škola, vrti se danima, pa žrtva koja je proživjela primarnu traumu kad je bila izložena nasilju, doživljava višestruku sekundarnu traumatizaciju – kaže Darko Roviš voditelj Odsjeka za promicanje i zaštitu mentalnog zdravlja koji je još 2005. godine pokrenuo Savjetovalište za mlade koje djeluje u okviru. Savjetovalište je namijenjeno djeci i adolescentima koja iskazuju određene teškoće vezane uz odrastanje, školsko ponašanje, vršnjačke odnose, emocionalne poteškoće ili jednostavno osjećaju potrebu za razgovorom i savjetom. Najčešće se javljaju srednjoškolci i njihovi roditelji, ali i osnovnoškolci, kao i ostali mladi ljudi. Dolaze na vlastitu inicijativu, upućeni od stručnih suradnika i nastavnika škola, obiteljskih liječnika te po preporuci poznanika i ostalih stručnjaka. Prošle godine u savjetovalište se javilo više od 500 djece i roditelja dok je od osnutka Savjetovališta zabilježeno je preko 10.000 dolazaka.

Što ranija prevencija

– U ovih deset godina promijenila se generalna slika društva. Mi smo 2001. godine bili na vrhuncu opijatske ovisnosti, koja je danas u velikom padu budući da je pojava novih ovisnika pala za 80 posto na razini Hrvatske, a u našoj županiji za 90 posto. To ne znači da imamo manje posla. Štoviše, širi nam se opseg posla i sve više adolescenata dolazi s poteškoćama vezanim uz mentalno zdravlje, pritisak obrazovanja, vršnjaka, medija, socijalne situacije i obitelji – dodaje Roviš.

Kako kaže dr. Karmen Jureško, dječja psihijatrica i voditeljica Odjela za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti u sklopu kojeg djeluje i Ambulanta za mentalno zdravlje, sve više adolescenata dolazi s poteškoćama vezanim uz mentalno zdravlje koje kod djece i mladih rađa agresivnost, povlačenje ili pak neku psihosomatsku manifestaciju. Razvijajući taj simptom, dijete ili adolescent ide prema ozbiljnom poremećaju mentalnog zdravlja pa je cilj ovih javnozdravstvenih timova zaustaviti pooremećaj u nastajanju, prije nego što se razvije u ozbiljan zdravstveni problem.

– Cilj nam je jačati djetetovu osobnost i onda će se simptom izgubiti jer ga neće trebati kako bi skrenulo pozornost na sebe. Kroz psihoterapijski rad nastojimo osvjestiti i osnažiti te mlade ljude koji nerijetko razvijaju socijalnu anksioznost koja se, primjerice, manifestira kroz prave panične napadaje pri dolasku u školu ili pak razgovoru s profesorom, a oni mogu biti takvog intenziteta da djeca počinju izbjegavati dolazak u školu – upozorava Jureško. U podlozi ovih ponašanja nerijetko se može naći depresivnost koja se kod djece ispoljava na drugačiji način nego u odraslih. Jureško ističe da je već nekoliko konzultacija s djecom i roditeljima dovoljno da se u kratko vrijeme postignu dobri rezultati. Također, već u ranijoj dječjoj fazi mogu se primijetiti svojevrsni poremećaji koji nisu dijagnosticirani, no ako se tada ne reagira, dijete kasnije slijedi pravac razvojne psihopatologije. Dobra je vijest da dijete u svakom trenutku, uz pomoć obitelji i stručnjaka, može izaći iz takve spirale. Zato je plan ovog odjela u budućnosti organizirati radionice za majke s malom djecom kako bi prevencija počela čim ranije.

> *Sve što se događa u našem ponašanju u najranijoj dobi crpimo iz našeg obiteljskog okruženja. Obrasci koje smo tu naučili skloni smo ponavljati dalje kroz život, često puta i nesvjesno*
>
> dr. Karmen Jureško

Posjet bez uputnice

– Sve što se događa u našem ponašanju u najranijoj dobi, crpimo iz našeg obiteljskog okruženja. Obrasci koje smo tu naučili skloni smo ponavljati dalje kroz život, često puta i nesvjesno. Zato je važno od početka biti na usluzi roditeljima kako bi se znali postaviti i što promijeniti jer i oni djeluju po transgeneracijskim obrascima koji ponekad možda nisu adekvatni za odgoj njihove djece – smatra Jureško.

Savjetovalište za mlade je prva instanca na koju se javljaju, a ako je problem složeniji, djecu se upućuje u Ambulantu za mentalno zdravlje koja je namijenjena svim dobnim skupinama, u kojoj rade psihijatriji i koju pacijenti mogu posjetiti svakodnevno bez uputnice.

– Ambulanta je zamišljena kao mjesto gdje građani mogu slobodno doći, dobiti savjete i terapijsku intervenciju, kao mjesto koje će ih osnažiti i pomoći im da lakše funkcioniraju. Ako ljudi imaju neko psihičko ili emocionalno opterećenje koje ih okupira, nisu slobodni u svojim svakodnevnim aktivnostima. Namjera je pomoći osobama prije nego se razvije smetnja ili problem vezan uz narušeno mentalno zdravlje, prije no što dobiju dijagnozu. Cilj stručnjaka u ovoj ambulanti je što ranije otkrivanje pripadnika vulnerabilnih skupina – djece iz disfunkcionalnih obitelji, osobe kod kojih se mentalni problemi javljaju kao posljedica poremećenih interpersonalnih odnosa ili poteškoće vezane uz specifične životne situacije poput stresa, odgoja djece, tugovanja, izloženosti drugim teškim oboljenjima njih samih ili članova obitelji kojima treba osigurati personalno prilagođenu stručnu pomoć i zaštitu – kaže dr. Jureško.

Stručni tim Savjetovališta

U Savjetovalištu za mlade radi četvero psihologa, diplomirani učitelj, liječnik specijalist javnog zdravstva te socijalni pedagog, radi na adresi Fiorello la Guardia 23. Otvoreno je pet dana u tjednu u dvije smijene od 7 do 20 sati. Nije potrebna uputnica, već je dovoljno nazvati na telefon 335-920 i dogovoriti termin. Savjetovalište je dostupno i na otocima Krk, Cres, Lošinj te u Gorskom kotaru u Delnicama gdje psiholozi dolaze svaku drugu srijedu u mjesecu.

Ambulanta za mentalno zdravlje nalazi se na adresi Studentska 1 i otvorena je svakim radnim danom od 7 do 20 sati, a pacijenti se mogu naručiti na telefone 554-125 i 445– 518. Centar za izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti nalazi se u ulici Kalvarija 8, Rijeka a informacije se mogu dobiti na telefon 327-160.

Anonimno početno savjetovanje

Pad broja novih ovisnika ipak ne znači da ih u Centru za izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti nema. Ovisnost je, kako ističe voditeljica Centra dr. Lidija Butković Anđelić, kronična bolest te se ovisnici zadržavaju na liječenju duži niz godina. Godišnje je u obradi centra oko 750 osoba, a rad u Centru za ovisnosti na adresi Kalvarija 8 odvija se svakim radnim danom u dvije smjene, što omogućuje cjelodnevnu dostupnost osobama s problemom ovisnosti i ostalim korisnicima koji trebaju savjet ili liječenje.

– Osoba koja dolazi prvi put ima mogućnost anonimnog početnog savjetovanja. No, da bi se pacijent uključio u program liječenja, potrebna je identifikacija i obavljanje psihijatrijskog pregleda, intervju te ispunjavanje Pomipidou upitnika za korisnike ilegalnih droga. Kada se dijagnosticira ovisnost ili drugi psihički poremećaj, prema indikaciji određuje se terapija koja može uključivati primjenu lijekova, te individualnu, obiteljsku i grupnu psihoterapiju –pojašnjava dr. Butković Anđelić.

Nove droge »legalice«

Darko Roviš inače je i voditelj programa Trening životnih vještina koji se već niz godina provodi u osnovnim školama PGŽ-a, a preuzele su ga i druge županije. Jedan od njegovih ciljeva jest i prevencija ovisnosti među mladima koji su unatrag nekoliko godina izloženi specifičnom fenomenu – novim drogama. Nove droge koje mladi u svom slengu nazivaju još i »legalica«, legalne su supstance koje se nerijetko prodaju s deklaracijama poput osvježivača prostora, a moguće ih je nabaviti u smart shopovima, preko interneta, a u nekim gradovima postoji i dostava tih vrlo opasnih supstanci.

– Opasnost novih droga je da su one vrlo nesigurne i neispitane, doslovno jedno konzumiranje tih vrlo često legalnih susptanci može biti kobno. Širom Europe pa i u Hrvatskoj bilježimo slučajeve zatajenja srca, inducirane psihoze pa čak i smrtne slučajeve. Riječ je o sintetičkim drogama koje se proizvode u laboratorijima koji to naravno nisu, u nekontroliranim uvjetima, te na tržište izlaze vrlo nesigurni i opasni proizvodi – upozorava Roviš.

I. TOMIĆ

Stručni tim Savjetovališta za mlade i Ambulante za mentalno zdravlje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ-a

ENERGO Odgovor na upozorenje vijećnika Burića

R. BRMALJ

Korištenjem srednjeg lož ulja izbacuje se manje sumpornog dioksida

Toplana Vojak koristi lož ulje jer će u budućnosti biti zamijenjena kogeneracijskim postrojenjem u Kampusu, a Zamet i Donja Vežica ne udovoljavaju tehničkim propozicijama da budu rekonstruirane za korištenje prirodnog plina

RIJEKA ▸▸ Emisija sumpornog dioksida(SO2) iz toplane Vojak trostruko je manja nego prije prelaska na korištenje srednjeg lož ulja, poručili su iz Energa kao svojevrstan odgovor na prošlotjedno upozorenje gradskog vijećnika Hrvoja Burića, objavljeno u Novom listu, koji tvrdi kako je smanjenje cijena centralnog grijanja dijelom ostvareno i ugrožavanjem okoliša i zdravlja građana. Burić je ukazao kako Energo u tri svoje toplane – Vojak, Zamet i Donja Vežica od 2013. godine umjesto lakog lož ulja, koje se je dotad koristilo, kao gorivo koristi srednje lož ulje, koje je štetnije za okoliš i zdravlje stanara okolnih zgrada. Svoje navode Burić je potkrijepio i dokumentacijom Hrvatske energetske regulatorne agencije(HERA), iz koje je vidljivo da je Energo doista do konca 2012. kao osnovni energent u te tri toplane koristio lako lož ulje, a od 2013. godine srednje loživo ulje, zbog čega je Burić poručio kako Energo ne smije uštede u poslovanju ostvarivati na takav način, dovodeći u pitanje kvalitetu života i zdravlje građana Rijeke.

Iz Energa poručuju kako nemaju namjeru baviti se politikom niti polemizirati s gradskim vijećnikom, ali zamjenik direktora Marko Križanec ističe kako srednje loživo ulje predstavlja najbolji balans između cijene goriva i zaštite okoliša.

> *To je gorivo potpuno u skladu s hrvatskim propisima. Odabrali smo rješenje koje je prihvatljivo i ekološki i ekonomski*
>
> Marko Križanec, zamjenik direktora Energa

– To je gorivo potpuno u skladu s hrvatskim propisima. Odabrali smo rješenje koje je prihvatljivo i ekološki i ekonomski, kaže Križanec.

Iz Energa su već ranije ponudili objašnjenje prema kojemu je s krajem 2012. godine lako lož ulje povučeno s tržišta, a od tada se na tržištu može nabavljati samo ekstra lako i srednje.

– Deplasirano je Energo prozivati kao zagađivača, nakon što smo gotovo sve toplane prebacili na prirodni plin. Toplana Vojak koristi lož ulje jer će u budućnosti biti zamijenjena kogeneracijskim postrojenjem u Kampusu, a preostale dvije ne udovoljavaju tehničkim propozicijama da budu rekonstruirane za korištenje prirodnog plina, iako postoje planovi kako da se i to, uz potrebna ulaganja, ipak zadovolji i toplane Donja Vežica i Zamet pređu na plin. Deplasirano je i stoga što se u neposrednoj blizini toplane Vojak nalazi sušački lokalitet KBC-a Rijeka, koji sam, iz svoje toplane godišnje izbacuje triput više sumpornog dioksida od toplane na Vojaku. Kada se tome dodaju veliki zagađivači u gradu i okolici, Energo je kap u moru zagađenja. Također, srednje lož ulje je niskosumporno gorivo, u skladu s propisima EU-a, pa se u odnosu na korištenje goriva koje se nekad nazivalo lako emisija sumpornog dioksida smanjila za tri puta, a dvije trećine tog smanjenja odnosi se na karakteristika goriva, dok je preostala trećina smanjena zbog općenito manje potrošnje, ističe Križanec, dodajući kako Energo prelaskom na srednje lož ulje nije ostvario nikakve uštede, jer je cijena ostala ista u odnosu na lako.

– Netko će možda reći da smo mogli prijeći na ekstra lako loživo ulje, no to bi značilo još veća poskupljenja 2014. godine, a i danas bi bila viša od sadašnje, kaže Križanec, objašnjavajući kako Energu uopće ne odgovara korištenje nikakvog tekućeg goriva.

– Treba biti jasno da nama odgovara da toplane rade na plin. To je naš poslovni i financijski interes, jer u tom slučaju Energo dobiva i maržu kao opskrbljivač plinom, zaključuje zamjenik direktora.

M.GLAVAN

SAJAM EZOTERIJE

RIJEKA, 05.-06.11.2016. | DVORANA TRANSADRIA, RIVA BODULI 1